

פרשת יתרו - תשס"ג

שרון ברקת

הפרשה נפתחת בכינוס של מנהיגות רוחנית. יתרו, כהן מדין, שבבית מדרשו עבר משה את החניכה הרוחנית שלו, מגיע לבקר אצל החניך שהיה למתקדש בעצמו, רגע אחרי חציית ים סוף ורגע לפני חציית המדבר. הפשט חושף רק טפח ממה שבוודאי היה דיאלוג מרתק ומרגש בין שניים מענקי הרוח של התקופה, אבל יתרו הוא קודם כל אב מודאג, שבא לוודא שציפורה שלו, הכושית שבגללה משה עוד יחטוף אצל הקנאים, אכן נמצאת בידיים טובות, ותישמר מכל משמר.

בימים אלו שבהם אנו נושאים את עינינו לשמיים לחפש טילים מעיראק וחללית עם אסטרונאוט ישראלי, כדאי לחזור דווקא לסופה של פרשת יתרו (שמות כ, יח):

”וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן הַשָּׁמַיִם, דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם.”

הדברים נאמרים בהקשר לגילוי הברזל והיכולת לעבד אותו, כישורים שירדו למחתרת של היכולות האנושיות יחד עם צאתו של קין לגלות, מביאים איתם קידמה (בדומה למעבורת החלל של אילן רמון), אלא שלצד הקידמה המבורכת הם משכללים את כלי המלחמה (בדומה לטילים של סאדאם חוסיין).

הנה המקורות שבחרתי להביא השבוע:

אגדת הקוליברי

יום אחד פרצה שריפה ביער. החיות המבוהלות החלו נסות על נפשן. הנחש זחל מהר ככל שיכול היה, הקוף נותר בחופזה מענף אל ענף, האיילה דילגה בזריזות הרחק מהלהבות השורפות, הברדלס רץ שלוח כחץ מקשת במנוסתו מהעשן החונק, הקרנף שעט לעבר מקום בו יימצא אוויר צח וצונן. כולם עזבו מאחור את עולמם הנחרב, וברחו. רק הקוליברי, יונק הדבש הזעיר, עף לעבר הלהבות, חזר אל האגם, ושוב עף אל קו האש, כשבכל פעם מחדש הוא ממלא את מקורו הזעיר במעט מים, מפרפר בכנפיו העדינות ומתיז את המים אל האש. כל החיות קראו לו להצטרף אליהם, אך הוא בשלו. אז עצר הפיל את מרוצו ואמר לקוליברי: מדוע אתה עושה זאת? הרי מים כה מעטים לא יועילו מול שריפה ענקית כל כך? אני יודע, השיב הקוליברי, אבל אני עושה את מה שאני יכול לעשות...

סיפור עם ברזילאי

שיר הנשמרת

מלון הורי (קטע)

השמים רצים, רצים, רצים,
בתריסים כל מיני עגולים נוצצים,
כל מיני דברים נעשים
יותר ויותר סמוכים.

אני נזקרת מדברים נופלים.
מאש. מרוח. משירים.
בתריסים כל מיני רוחות מפים.
כל מיני עופות מדברים.

אבל אני שומרת את נפשי מהם. וגם אני בוכה.
אני זוכרת בקשת שאהיה ברוכה.
אני ברוכה.
השמים רצים.
הם אינם נוגעים
בשער ראשי שלך.

אינם מתקרבים אפלו לרוח
שבאה אלי ממך.
השמים רצים למקום אחר,
והרוח סביבנו, טבעת שקופה,
כמו בערב שרב, אנוחנו ירח,
הרוח סביבנו עבה.

תרצה אתר

(נכתב בתשובה ל"שיר משמר" שכתב לה אביה, נתן אלתרמן,
ולא הובא כאן מפאת אורכו, אך מומלץ לעיין בו להשוואה)

אבי היה אלהים ולא ידע. הוא נתן לי
את עשרת הדברות לא ברעם ולא בזעם, לא באש ולא בענן
אלא בכבוד ובאהבה. והוסיף לטופים והוסיף מלים טובות,
והוסיף "אנא" והוסיף "בבקשה". וזמר זכור ושמור
בנגון אחד והתחנן ובכה בשקט בין דבר לדבר,
לא תשא שם אלהיך לשוא, לא תשא, לא לשוא,
אנא, אל תענה בהעך עד שקר. וחבק אותי חזק ולחש באזני,
לא תגנב, לא תנאף, לא תרצח. ושם את כפות ידיו הפתוחות
על ראשי בכרפת יום כפור. כבוד, אהב, למען יאריכון ימיך
על פני האדמה. וקול אבי לבן כמו שער ראשו.
אחר-כך הפנה את פניו אלי בפעם האחרונה
כמו ביום שבו מת בזרועותי ואמר: אני רוצה להוסיף
שנים לעשרת הדברות:
הדבר האחד-עשר, "לא תשתנה"
והדבר השנים-עשר, "השתנה, תשתנה"
כך אמר אבי ופנה ממני והלך
ונצלם במרחקיו המוזרים.

יהודה עמיחי

מתוך "פתוח, סגור, פתוח"